

Anotace

- Dynamické programování,

Problémy řešitelné vyplněním tabulky

- Faktoriál,
- přednášející jde do M1,
- počet platných uzávorkování pomocí n párů závorek,
- počet rozkladů přirozeného čísla na součet nerostoucích kladných celých čísel,
- Pascalův trojúhelník,
- nejdelší rostoucí podposloupnost,
- pořadí násobení matic.

Přednášející jde (už poněkolkáté) do M1 (a při troše štěstí dnes naposledy):

- Rekurence $T(n) = T(n - 1) + T(n - 2)$,
- vedla na program:

```
function schody(a:integer):longint;  
begin  
  if a=1 then schody:=1;  
  else  if a=2 then schody:=2;  
        else  schody:=schody(a-1)+schody(a-2);
```
- Proto jsme si pořídili pole, kde už byly staré výsledky.
- Pole ani nebylo potřeba, pokud jsme začali "odpředu" a pamatovali si poslední dvě hodnoty.

Varianta s "cache"

```
program nic;
const MAX=150;
var cache:array[1..MAX] of longint;
function schody(a:integer):longint;
begin
    if cache[a]<>0 then schody:=cache[a]
    else
    begin
        if a= 1 then cache[a]:=1
        else if a=2 then cache[a]:=2
        else cache[a]:=schody(a-2)+schody(a-1);
        schody:=cache[a];
    end;
end;
```

Počet korektních uzávorkování

- Jak budeme řešit?
- Pomocí rekurze podle rostoucího počtu přidaných závorek.
- Uděláme funkci, která:
  - zkusí přidat otevírací závorku (rekurze),
  - zkusí přidat zavírací závorku (rekurze),
  - pokud jsou použity všechny závorky, zvýš počet uzávorkování o 1.

Počet korektních uzávorkování

```
var paru,celkem:longint;  
procedure pridej_zavorku(levych,pravych:integer);  
begin  
    if levych>pravych then  
pridej_zavorku(levych,pravych+1);  
    if paru>levych then  
pridej_zavorku(levych+1,pravych);  
    if (levych=pravych) and (paru=levych) then  
inc(celkem);  
end;
```

Jaký problém má toto řešení? Jaký problém má toto řešení?
Počítáme pořád to samé!

Závorkování – cache

- Jak z pasti? Položíme si správnou otázku:
- Záleží výsledek funkce `pridej_zavorku` na něčem jiném, než na parametrech `levych` a `pravych`?
- Nezáleží. Proč si potom nezapamatujeme, kolik závorkování přidá tato funkce pro konkrétní hodnoty `levych` a `pravych`:
- `cache:array[1..MAX,1..MAX]` of `longint`.
- Pole na počátku inicializujeme nulami,
- je-li `cache[levych,pravych] = 0`, spustíme výpočet (výsledek ještě neznáme) a na konci funkce si ho uložíme do pole.
- Je-li `cache[levych,pravych] <> 0`, připočteme tolik platných uzávorkování.
- Rozdíl mezi variantou "rekurze" a "cachovaná rekurze" je rozdíl mezi nepoužitelným a dobrým algoritmem!

Nalezení všech rozkladů zadaného čísla na součet

- Příklad: $2 = 2$ nebo $2 = 1 + 1$; $3 = 3$, $3 = 2 + 1$ anebo $3 = 1 + 1 + 1$.
- Sčítance chceme vždy v nerostoucím pořadí. Nápady jak řešit?
- Jako obvykle rekurzí. Budeme si pamatovat, kolik ještě zbývá rozdělit a kolik je maximum. A zkusíme všechno od maxima, až k jedné.
- Nezajímají nás samotné rozklady, ale jen jejich počet!

Rekurzivní funkce:

```
procedure rozloz(kolik,maximum:integer);  
var i:integer;  
begin  
    if kolik:=0 then inc(pocet)  
    else  
        for i:=maximum downto 1 do  
            rozloz(kolik-i,i);  
end;
```

Jaký je problém?

Pořád ten samý

(počítáme pořád to samé).

Rozklad na sčítance

- Jak z pasti tentokrát?
- Stejně jako u závorkování:
- Uděláme dvourozměrné pole cache a budeme si do něj značit, kolika způsoby lze rozložit KOLIK, je-li první sčítanec nejvýše MAXIMUM:

```
procedure rozloz(kolik,maximum:integer);
var i,nazacatku:integer;
    if cache[kolik,maximum]<>0 then
        rozloz:=cache[kolik,maximum];
    else
    begin  nazacatku:=pocet;
        if kolik= 0 then inc(pocet);
        else  for i:=maximum downto 1 do
            rozloz(kolik-i,i);
        cache[kolik,maximum]:=pocet-nazacatku;
    end;
end;
```

Pascalův trojúhelník

- Obsahuje kombinační čísla,
- n -tý řádek konkrétně obsahuje hodnoty $\binom{n}{0}, \binom{n}{1}, \dots, \binom{n}{n}$,
- při výpočtu využíváme toho, že $\binom{n}{k} = \binom{n-1}{k} + \binom{n-1}{k-1}$,
- pro jednoduchost chceme spočítat jen číslo $\binom{n}{k}$.

Pascalův trojúhelník rekurzivní řešení

- Získali jsme rekurenci $\binom{n}{k} = \binom{n-1}{k-1} + \binom{n-1}{k}$,
- z této snadno sestojíme rekurzivní program:

```
function kombin(n,k:integer):longint;  
begin  
    if (k=0) or (k=n) then kombin:=1;  
    else kombin:=kombin(n-1,k-1)+kombin(n-1,k);  
end;  
begin  
    kombin(100,50);  
end.
```

Málem stejný problém, pořád počítáme to samé mockrát.
Opět přidáme cache na výsledky.

Pascalův trojúhelník

```
const MAX=100;
var cache:array[0..MAX,0..MAX] of longint;
function kom(n,k:integer):longint;
begin
    if cache[n,k]=0 then
        begin if (k=0) or (k=n) then cache[n,k]:=1
              else cache[n,k]:=kom(n-1,k-1)+kom(n-1,k);
        end;
        kom:=cache[n,k];
    end;
var n,k:integer;
begin
    read(n,k);
    writeln(kom(n,k));
end
```

Nejdelší rostoucí podposloupnost

- Utvoř posloupnost dvojic (třeba pomocí pole recordů),
- první prvek obsahuje příslušnou hodnotu, druhý ukazuje délku nejdelší rostoucí podposloupnosti končící dotyčným prvkem.
- Vyplňuj zleva doprava, pro každý prvek najdi mezi prvky jemu předcházejícími takový menší prvek, ve kterém končí nejdelší dostupná podposloupnost.
- Podposloupnost najdi od konce:
- Najdi prvek nabízející největší možnou délku,
- poznamenej si HODNOTU a DÉLKU.
- postupuj od konce a pokud najedeš na prvek nabízející délku DÉLKA s hodnotou nejvýše tolik, kolik HODNOTA, prvek si poznamenej, sniž DÉLKU o jedna a HODNOTU na hodnotu nalezeného prvku.
- Nalezenou posloupnost otoč.

Nejdelší rostoucí podposloupnost – výpočet (vyplnění tabulky)

```
for i:=1 to n do begin
  maximum:=0; maxindex:=0;
  for j:=i-1 downto 1 do begin
    if pole[j].hodnota<pole[i].hodnota
      and pole[j].delky>maximum then
      begin
        maximum:=pole[j].delky;
        maxindex:=j;
      end;
    pole[i].delky:=maximum+1;
  end;
end;
```


Násobení matic

- Násobení matic není komutativní, ale je asociativní.
- Máme-li vynásobit několik matic, nemůžeme jejich pořadí měnit,
- můžeme součin všelijak závorkovat.
- Různá uzávorkování jsou různě výhodná.
- Které z nich je to nejvýhodnější?
- Předpokládáme, že máme abstraktní funkce zjistící ze zadaných rozměrů složitost součinu matic správných tvarů.